

ИСПИТ ИЗ ЕЛЕКТРОМАГНЕТИКЕ (ОГ)

2. септембар 2011.

Напомене. Испит траје 180 минута. Није дозвољено напуштање сале 60 минута од почетка испита. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба непрограмабилних калкулатора. Дозвољена је употреба само овога папира и једне вежбанке, који се морају заједно предати. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, уцртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Вежбанка и овај папир се морају заједно предати. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена.

Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)							КОЛОКВИЈУМ				
Индекс година/број		Презиме и име									
/							ИСПИТ				
ПИТАЊА						ЗАДАЦИ					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	Укупно	1.	2.	Укупно	УКУПНО ПОЕНА	ОЦЕНА

ПИТАЊА

1. У домену облика коцке, странице дужине a , познат је вектор поларизације $\mathbf{P} = \frac{P_0}{a}(x\mathbf{i}_x - y\mathbf{i}_y)$. Одредити израз за запреминску густину везаног наелектрисања.

2. У свакој тачки контуре C магнетски вектор потенцијал $\mathbf{A}$ је константан. Израчунати флуks вектора магнетске индукције кроз произвољну површ ослоњену на ову контуру.

3. Написати исказ Поинтингове теореме и објаснити значење појединих чланова.

4. Полазећи од таласне једначине, у комплексном облику, за вектор магнетског поља у вакууму, показати да комплексни представник простопериодичног вектора кружне учестаности ω , који је у Декартовом координатном систему дат изразом

$$\underline{\mathbf{H}} = H_0 e^{-j\omega\sqrt{\epsilon_0\mu_0}z} \mathbf{i}_y, \text{ где је } H_0 \text{ константа, задовољава ову једначину.}$$

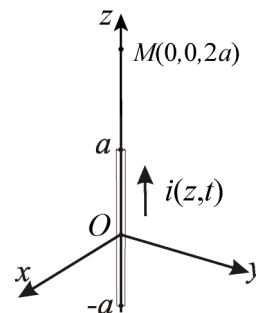
5. Вектор електричног поља електромагнетског таласа, кружне учестаности ω , дат је изразом $\underline{\mathbf{E}} = (3\mathbf{i}_y + j\mathbf{i}_z)$ V/m. Одредити изразе за: (а) тренутни, (б) минимални и (в) максимални интензитет електричног поља. (г) Како је поларизован овај талас?

(а)	(б)	(в)	(г)

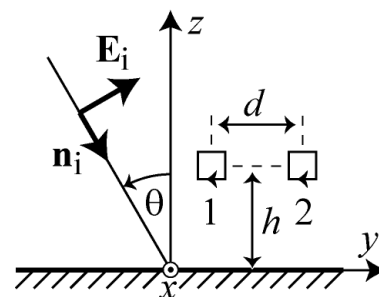
6. Израчунати дубина продирања код површинског (скин) ефекта, δ , у материјалу специфичне проводности $\sigma = 56 \text{ MS/m}$ и пермеабилности μ_0 , на учестаности $f = 30 \text{ GHz}$.

ЗАДАЦИ

1. У вакууму постоји брзопроменљива простопериодична струја, кружне учестаности ω , дуж нити дужине $2a$, приказане на слици. Временска зависност струје у односу на референтни смер на слици је $i(z,t) = \sqrt{2} I_0 \cos(\omega t - \beta z)$, $-a \leq z \leq a$, I_0 је константа и $\beta = \omega\sqrt{\epsilon_0\mu_0}$. Одредити изразе за: (а) расподелу подужног и тачкастог наелектрисања нити, (б) магнетски вектор потенцијал у тачки $M(0,0,2a)$ и (в) вектор магнетске индукције у тачки $M(0,0,2a)$.

2. Раван линијски поларизован TEM талас, учестаности $f = 300 \text{ MHz}$, наилази из ваздуха на савршено проводну раван, под непознатим углом $\theta \in [0, \pi/2]$ у односу на нормалу на раван. Инцидентна раван се поклапа са равни цртежа. Вектор $\mathbf{E}_i$ овог таласа је паралелан инцидентној равни. Две електричке мале контуре, једнаких површина $S = \frac{1}{4\pi} 10^{-3} \text{ m}^2$, постављене су на висини $h = \sqrt{2} \text{ m}$ изнад савршено проводне равни. Контуре леже у инцидентној равни, а центри су им на међусобном растојању $d = \frac{h}{2}$. Услед резултантног електромагнетског поља, у контури 2 постоји индукована електромоторна сила ефективне вредности $\epsilon_2 = 1 \text{ mV}$ која фазно касни 180° за електромоторном силом прве контуре, у односу на референтне смерове на слици. Израчунати: (а) угао θ под којим наилази талас, (б) ефективну вредност електричног поља инцидентног таласа и (в) ефективну вредност густине површинских наелектрисања на равни.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА
ИСПИТА ИЗ ЕЛЕКТРОМАГНЕТИКЕ (ОГ),
ОДРЖАНОГ 2. СЕПТЕМБРА 2011. ГОДИНЕ

ПИТАЊА

1. $\rho_p = 0$.

2. $\int_S \mathbf{B} \cdot d\mathbf{S} = \oint_C \mathbf{A} \cdot d\mathbf{l} = \mathbf{A} \cdot \oint_C d\mathbf{l} = 0$.

3. $p_{\text{gen}}(t) = p_J(t) + \frac{\partial}{\partial t} \int_V \left(\mathbf{E} \cdot \frac{\partial \mathbf{D}}{\partial t} + \mathbf{H} \cdot \frac{\partial \mathbf{B}}{\partial t} \right) dv + \oint_S \mathbf{P} \cdot d\mathbf{S} = 0$.

4. Да, јер је $-\beta^2 H_0 e^{-j\beta z} + \omega^2 \epsilon \mu H_0 e^{-j\beta z} = 0$.

5. (а) $E(t) = \sqrt{2+16\cos^2 \omega t}$ V/m. (б) $E_{\min} = \sqrt{2}$ V/m. (в) $E_{\max} = 3\sqrt{2}$ V/m. (г) Талас је елиптички поларизован.

6. $\delta \approx 0,39 \mu\text{m}$.

ЗАДАЦИ

1. (а) $\underline{Q}' = \frac{\beta}{\omega} I_0 e^{-j\beta z}$, $\underline{Q}(z = \pm a) = \mp \frac{j}{\omega} I_0 e^{\mp j\beta a}$. (б) $\underline{A} = \frac{\mu_0}{4\pi} I_0 e^{-j\beta 2a} \ln 3 \mathbf{i}_z$. (в) $\underline{B} = 0$.

2. (а) $\theta = \frac{\pi}{4}$. (б) $E = 1 \frac{\text{V}}{\text{m}}$. (в) $\rho_s \approx 12,52 \frac{\text{pC}}{\text{m}^2}$.